15/12/2020

Το “ανάθεμα” του Βενιζέλου και ο Αγ. Ελευθέριος Γκύζη

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Το περίφημο «Ανάθεμα» του Βενιζέλου συνδέθηκε με το Πεδίον του Άρεως.

Στις 18 και 19 Νοεμβρίου 1916, η απαίτηση των συμμαχικών δυνάμεων για τον έλεγχο των στρατηγικών σημείων των Αθηνών, είχε ως αποτέλεσμα αιματηρά επεισόδια γνωστά ως Νοεμβριανά. Οι Βενιζελικοί θεωρήθηκαν συνεργάτες των εισβολέων με αποτέλεσμα είκοσι μέρες μετά, να δημοσιευτούν στις εφημερίδες από οπαδούς του Βασιλιά τα ακόλουθα: «Η εντολοδόχος επιτροπή του Πανελληνίου Συνδέσμου Συντεχνιών καλεί σύμπαντα τον ελληνικόν λαόν όπως σήμερον την 12ην Δεκεμβρίου και ώρα 3μ.μ., προσέλθη εις το Πεδίον του Άρεως και αναθεματίση τον τρισκατάρατον προδότην Βενιζέλον… Όλοι ανεξαιρέτως, νέοι, γέροντες, άνδρες, γυναίκες και παιδιά, ρίψατε άνα ένα λίθον αναθέματος κατά του μισαρού προδότου και δολοφόνου της Πατρίδος και του Βασιλέως ημών».

Πρωτοστατώντας ο Μητροπολίτης Λαρίσης Αρσένιος τον Νοέμβριο του ίδιου έτους, έφερε το θέμα στην Ιερά Σύνοδο, η οποία με τη σειρά της ζήτησε από την Κυβέρνηση να λάβει μέτρα εναντίον των «επαναστατών» της Θεσσαλονίκης.

Κυβέρνηση και κλήρος αποφάσισαν από κοινού να πάρουν μέρος στο ανάθεμα. Παρόμοια αναθέματα έγιναν την ίδια περίοδο και σε άλλες επαρχιακές πόλεις.

Στο Πεδίον του Άρεως, αφού διαβάστηκε το σχετικό ανάθεμα και παραδόθηκε στην πυρά ένας αχυρένιος Βενιζέλος, οι χιλιάδες παρευρισκόμενοι έσπευσαν να ρίξουν πέτρες. Ακολούθησαν ακρότητες, βιαιοπραγίες και συλλήψεις των Βενιζελικών. Το ανάθεμα του 1916 και η ένταση των επόμενων ημερών κορύφωσαν τον διχασμό σε σημείο που δεν υπήρχε η δυνατότητα συμβιβασμού.

Ίσως δεν είναι πολύ γνωστό στο ευρύ κοινό το γεγονός ότι ο γειτονικός Ναός του Αγίου Ελευθερίου κτίστηκε με τις πέτρες του αναθέματος! Ο Ναός ανεγέρθηκε την τελευταία περίοδο διακυβέρνησης της χώρας από τον Ελευθέριο Βενιζέλο (1929 – 1932). Δημιουργήθηκε στη θέση παλαιότερου Ναού και θεμελιώθηκε από τον Ελ. Βενιζέλο. Τα εγκαίνιά του έγιναν τον Ιούνιο του 1932 από τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών Χρυσόστομο Παπαδόπουλο.